

Uwaga AZBEST

Wpływ azbestu na organizm ludzki:

emisja włókien azbestu, będących czynnikiem szkodliwym dla organizmu ludzkiego, jest wywołana przez mechaniczne uszkodzenia materiałów zawierających azbest, np. piłowaniem, szlifowaniem narzędziami szybkoobrotowymi oraz podczas naturalnego procesu destrukcji, np. płyt pokryć dachowych azbestowo-cementowych o naruszonej przez czynniki atmosferyczne lub chemiczne powierzchni zewnętrznej. Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu.

Naturalne źródła emisji włókien azbestowych:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach,
- użytkowanie wyrobów azbestowych co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest.

Zagrożenie zdrowia:

Wielkość zagrożenia zdrowia zależna jest od rodzaju azbestu, wielkości włókien i ich stężenia w powietrzu oraz czasu narażenia. Niebezpieczne dla zdrowia są włókna respirabilne, czyli włókna o długości powyżej 5 μm o maksymalnej średnicy 3 μm i o stosunku długości do średnicy powyżej 3 do 1. Włókna respirabilne z racji swych wymiarów mogą wnikać głęboko do układu oddechowego i nie są stamtąd usuwane w wyniku działania naturalnych mechanizmów oczyszczających. Powodują wówczas trwałe szkody, w tym: zwłóknienie płuc - azbestozę, choroby nowotworowe jak rak oskrzela i międzybłoniak opłucnej. Skutki szkodliwego działania azbestu nie muszą być natychmiastowe; jego działanie u człowieka może ujawnić się nawet po kilkudziesięciu latach.

Oczyszczanie kraju z azbestu:

W latach 2019 – 2023 przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) realizowany był program priorytetowy pn. "Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest". Gmina Jasień (na podstawie zebranych wniosków od mieszkańców) składała wnioski o dofinansowanie do Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, który zawarł z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.

Zakres wsparcia dla Gmin:

- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia dla GMIN:

- do 100% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500;
- do 70% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000;
- do 40% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000.

W roku 2023 z terenu Gminy Jasień (z 10 nieruchomości) usunięto 3 740 kg wyrobów zawierających azbest (z demontażem) oraz 6 680 kg wyrobów zawierających azbest (bez demontażu).